N°. 2668 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG 6 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Februarij.

FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE door de barmhartigheid Gods en de gunst van den H. Stoel Bisschop van Haarlem, aan de geloovigen van zijn bisdom, Zaligheid in den Heer!

Nog zal bij U, Beminde Geloovigen, de herinnering wel levend zijn van de opwekking tot opregte boetvaardigheid en tot een geheel en al Christelijk leven, welke wij, voor iets meer dan een jaar, bij de aankondiging eener groote geestelijke gunst, tot U gerigt hebben. Nog zal de vernieuwing des geestes, welke de overvloedige genade Gods toen schier bij U allen heeft te weeg gebragt, bij de meesten wel voortdurend vruchtbaar zijn, zoodat zij op het pad ten hemel toen voor goed ingeslagen, steeds blijven voortgaan. Doch sommigen zijn helaas! van dat pad weer afgedwaald, en de overigen, ofschoon door de goddelijke genade tegen die afdwaling behoed gebleven, hebben niet te min maar al te zeer kunnen ontwaren, dat zij de *gaven Gods in brooze vaten dragen*(1). Wij hopen, Beminde Geloovigen, dat in de aanstaande dagen van boetvaardigheid en barmhartigheid, wanneer de verkondiging van Gods woord, de gebeden der Kerk, de werken der boete en der liefde, weer rijkelijker zullen zijn, de onstandvastigen *die hunne eerste liefde verlaten hebben*, (2) tot het enge pad dat ten hemel leidt, zullen terug keeren, en dat zij die door Gods goedheid standvastig bleven, in heiligheid en standvastigheid zullen toenemen. Ons die met de zorg voor het heil uwer zielen belast zijn, heeft de gedachte aan die betreurenswaardige afdwalingen en aan de aanvechtingen en verleidingen, waaraan allen blootstonden, het verlangen ingegeven, om U op de groote gevaren, welke uw heil bedreigen, met al den ernst dien de liefde voortbrengen kan, opmerkzaam te maken, en er U ten nadrukkelijkste tegen te waarschuwen. Mogen onze onderrigting en waarschuwing diegenen onder U, welke door onervarenheid, ligtzinnigheid, onoplettendheid waaruit ook ontstaande, menig gevaar niet zouden ontdekken, vóór dat zij er zich in bevonden; oplettender, omzigtiger, behoedzamer maken, en allen tot het besluit brengen, om met de goddelijke hulp de gevaren zooveel mogelijk te vermijden, en tegen de onvermijdbare zich te versterken.

Reeds van de vroegste jeugd af hebt gij de hoofdoorzaken der gevaren, waaraan het eeuwig heil uwer zielen op deze aarde blootgesteld is, in het algemeen leeren kennen; allen weet gij te noemen als zoodanige: den duivel, de wereld en het vleesch. Inderdaad, van dezen komen op eene of andere wijze al de aanvechtingen, al de bekoringen tot zonde, met welke een mensch te strijden kan hebben, en het is daarom hoogst noodig, er immer tegen op zijne hoede te zijn. »Broeders," schrijft de H. Apostel Petrus, »weest matig en waakt; »uw vijand de duivel gaat rond als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zal verslinden". (3) Die booze geest, *een moordenaar van den beginne*, gelijk de goddelijke Leermeester zelf hem noemt, (4) zijn onbeschrijfelijken haat tegen God aan den Oneindige zelven niet kunnende koelen, tracht het van God geschapene, voor zoo verre de Almagt hem niet verhindert, te schaden, en inzonderheid den mensch, een met reden en vrijen wil begaafd schepsel, bestemd om God in eeuwigheid te bezitten en te verheerlijken, van zijnen Schepper en Vader af te trekken. Sedert hij door de verleiding onzer moeder in het Paradijs het eerst moordenaar der zielen werd, gaan hij en zijne even booze engelen rond over de aarde, alom waar zij door menschen bewoond is, zoeken dezen in verwijdering van God te houden of te brengen, en pogen vooral diegenen, welke door de genade des Verlossers tot het Rijk der Hemelen op aarde en tot regtvaardigheid en heiligheid gebragt zijn, van die goddelijke gaven wederom te berooven, hen de heiligmakende genade, die het leven hunner ziel is, te doen verliezen, en hen alzoo op nieuw te storten in den dood. Wetende dat de dood der ziel veroorzaakt wordt door de zonde, en dat zonde is eene ongehoorzaamheid aan den wil van God, zetten zij den mensch tot die ongehoorzaamheid aan, wekken zij door hunne inblazingen of andere middelen de in den mensch, ook in den gedoopte en geheiligde, aanwezige neigingen ten kwade op, sporen, drijven hem door al wat in hunne magt is, om die neigingen in te volgen, en pogen hem alzoo tot zonde te vervoeren. Biedt de mensch wederstand, dan worden de pogingen vermenigvuldigd; alles moet in dien strijd tot wapen, tot middel dienen; strikken worden gespannen, hinderlagen gelegd, allerlei listen te werk gesteld; nu wordt vrees aangejaagd, dan wordt liefelijk gestreeld; nu zijn het bedreigingen, dan beloften; en helaas! maar al te vaak wordt een mensch door het boos bestel des duivels en door eigene onvoorzigtigheid of bedorvenheid de medemoordenaar van zijn evenmensch, ja, niet zelden wordt, ook buiten de tijden van vervolging om het geloof, dat woord van Christus treurig bewaarheid: »'s menschen huisgenooten zullen zijne vijanden zijn" (5).

En dit herinnert ons weer, Beminde Geloovigen, dat de tweede hoofdoorzaak der gevaren, waaraan wij bloot staan, de wereld is; die wereld inzonderheid, welke uit menschen bestaat, die 's duivels inblazingen volgen.

De wereld is namelijk op onderscheidene wijzen hoofdbron van de bedoelde gevaren, en daarom beteekent dat woord, in betrekking tot die gevaren, nu eens de wereld op al die wijzen werkende, dan eens de wereld op ééne of op eenige dier wijzen het kwaad beschermende en bevorderende. Wij kunnen hier in de eerste plaats voor de wereld nemen de natuur, die om den mensch geschapen is en in welke hij, als een slechts van God afhankelijk koning geplaatst was, ten einde zij hem zou dienen en hij in haar de afspiegeling der goddelijke volmaaktheden opmerkende, den almagtigen Schepper en Gever alles goeds zou loven en verheerlijken. Die wereld, om den zondenval des menschen in hare betrekking tot hem verstoord, geraakte met haren gevallen koning tot op zekere hoogte onder de magt van Satan. En nu werd zij, eenerzijds door de op eene of andere wijze genietbare voorwerpen, welke zij zijner ongeregeld gewordene begeerten aanbiedt, en anderzijds door de weerbarstigheid waarmede zij hem vaak de voldoening dier begeerten ontzegt, voor hem eene verleidster, eene oorzaak van herhaalden val, ja van diep bederf. En dit is zoo niet, omdat de goederen der natuur, door den Schepper zelven ten gebruike van den mensch bestemd, kwaad zijn; maar omdat na den zondenval de begeerlijkheid des menschen in die goederen een genot zoekt, alsof dit zijn laatste einde was; omdat de mensch aardsche verlangens hebbende, zich door het aardsche laat beheerschen, en hoopt door een rijkelijk bezit van aardsche goederen magtig en groot te worden. En zoozeer laat hij zich soms vervoeren, dat hij zijne hemelsche bestemming geheel vergeet en verloochent, en geen anderen God wil erkennen dan de vergankelijke natuur.

Doch met die natuur op zich zelve zou hij nog niet tevreden zijn, indien hij haar niet kon bewerken en uit de goederen die zij hem aanbiedt, andere goederen maken, waardoor hij zich als eene tweede wereld schept, die de verlokkingen der eerste verhoogt en de hare er aan toevoegt. En dit is inderdaad de toeleg van de meeste menschen geworden; daaraan besteden zij al de krachten van ligchaam en ziel, dat zij de goederen der natuur genietbaarder en genotrijker maken, en door de voorwerpen, welke hunne kunst vormt met hetgeen de natuur voortbrengt, deze, ware het mogelijk, in het verschaffen van 't geen der begeerlijkheid [illegible], overtreffen. En zooveel te meer wordt nu die begeerlijkheid geprikkeld, zooveel te heviger wordt het streven om te genieten, zooveel te dieper zinkt de mensch in het vergankelijke weg, en vergeet hij de onvergankelijke goederen, de eenige waardoor zijne behoefte aan geluk voldaan kan worden. De onmatigheid zijner begeerlijkheid neemt toe, naarmate de begeerbare voorwerpen vermenigvuldigd worden, en bedorven als hij is, schept hij zich nieuwe oorzaken van bederf. Daarin gaat hij zoo ver, dat hij zich niet beperkt, zooals de natuur, tot het voortbrengen van zoodanige voorwerpen die tot een geoorloofd gebruik kunnen dienen, en waarvan slechts het misbruik kwaad is; maar zijn overleg, zijn beleid, zijne kunst worden besteed aan het vervaardigen, bijeen brengen, oprigten van datgene dat slechts strekken kan, om tot het kwaad uit te lokken en het plegen er van gemakkelijk te maken.

Al hadden wij geene derde wereld aan te wijzen, — die, tegen welke de strenge uitspraken der H. Schrift vooral en vaak uitsluitend gerigt zijn — dan zou niettemin de overweging van het gezegde reeds voldoende zijn om deze waarschuwende woorden van den Heiligen Apostel Joannes diep in uwe harten te doen dringen: »Bemint de wereld niet, »noch de dingen die in de wereld zijn" (6). Maar, Beminde Geloovigen, wij moeten U de eigenlijk booze wereld nog toonen, en daarna vooral zult Gij de verschrikkelijke waarheid beseffen van dat andere woord deszelfden Apostels: »geheel de wereld ligt in het booze" (7). En die derde, die eigenlijke booze wereld, zij is niets anders dan de menschen zelve, welke de voldoening hunner begeerten najagen, en diegenen hunner medemenschen, die hierin hun voorbeeld niet volgen, verachten en haten. Om van de vreeselijke gevaren, waarmede deze wereld de deugd bedreigt, het regte denkbeeld te verkrijgen, dient in de eerste plaats opgemerkt te worden, dat de mensch zelf voor den mensch een veelzins begeerbaar voorwerp is, en dat er ten dien aanzien in vele soorten van gevallen wederkeerigheid bestaat, zoodat de begeerbare verlangt, hevig verlangt, begeerd te worden. Wat begeert de heerschzuchtige? menschen aan zich te onderwerpen, en andere menschen die hem daarbij ten dienste staan. En waarom vindt hij deze laatsten? omdat zij begeeren mede te heerschen over de onderworpenen, en van dezen af te dwingen hetgeen tot voldoening hunner andere begeerten strekken kan. Wat begeert de roemzuchtige? menschen die zijn lof bazuinen boven zijne verdiensten, ja zonder alle verdiensten. En de nijdige, de haatdragende? menschen, die zijn laster aanhooren en verspreiden, en hem behulpzaam zijn om zijn gehaten broeder ten gronde te rigten. Zoo kunnen wij alle hartstogten nagaan, en zien dat allen er toe leiden, om menschen te begeeren als middelen, ten einde de hartstogt voldaan worde. Doch bij geen andere soort van hartstogt is de mensch zoo regtstreeks voorwerp der begeerte, en zoo geneigd om begeerd te worden, als bij de ontucht. Wij kunnen, Beminde Geloovigen, in een ter openbare voorlezing bestemd schrijven, over de vleeschelijke begeerten niet alles zeggen, wat hier ter plaatse te pas zou komen; wij bepalen ons dus om aan het gezegde dit alleen toe te voegen, dat geen hartstogt zoo algemeen of zoo hevig is, en dat al de andere hartstogten te zamen in de wereld zoo vele middelen tot voeding niet hebben, als de ontucht alleen.

En nu komen wij, na de begeerbare wereld aangewezen te hebben, tot haar die deze begeert te genieten, in dat genot haar geluk zoekt, en niet verdragen wil, dat het geluk elders gezocht wordt. De dreigende gevaren, welke deze wereld voor den Christen oplevert, zijn ontelbaar, en wee hem, die er zich zonder reden en zonder bovennatuurlijke sterkte aan waagt! De stormen en klippen zijn zoo gevaarlijk niet voor de zeevarenden, als deze wereld voor de deugd. Wat hoort, wat ziet men er? Menschen die het vergankelijke goed der aarde, het zingenot en de ijdele grootheid als het ware geluk verheffen, en overeenkomstig hunne dwalingen leven; die door woord en daad tot het najagen van die schijngoederen uitnoodigen, en, aan hun boozen zin overgegeven, hunne naasten tot medepligtigen en vaak tot slagtoffers hunner driften pogen te maken; die, God en zijne heilige wet vergeten, of in hun hart zelfs verloochend hebbende, geene andere tempels meer bezoeken dan die aan het vermaak en aan de voldoening ook van de laagste zinnelijkheid zijn toegewijd, geene andere grootheid meer kennen dan die in aanzien en magt bij de menschen bestaat, geen anderen rijkdom meer hoogschatten dan die hun de weelde des aardschen levens verschaffen kan. »Komt, zeggen zij, laten wij het tegen»woordig goed genieten en ons van het geschapene bedienen »zonder verwijl, terwijl wij jong zijn. Verzadigen wij ons »aan kostelijken wijn en balsemgeuren; en dat de bloem des »tijds ons niet ontga. Bekransen we ons met rozen, eer zij »verwelken; geene weide ontkome aan onzen lust. Niemand »onzer die geen deel neme aan ons weelderig leven; alom »willen we merkteekenen der vrolijkheid achterlaten; want »dit is ons deel, en dit is ons lot. Onderdrukken wij den ar»men regtvaardige, en sparen wij geene weduwe, noch ont»zien wij de grijze haren des veeljarigen ouds. Onze sterkte »zij tot de wet der geregtigheid; want wat zwak is, wordt »onnut bevonden. Daarom laat ons den deugdzame lagen »leggen; want hij past ons niet, en staat onzen werken in »den weg, en hij verwijt ons onze zonden tegen de wet, en »werpt een blaam op de zonden onzes wandels.... Zelfs hem »te zien valt ons zwaar; want zijn leven is geheel ongelijk »aan dat van anderen, en anders zijn zijne wegen" (8). Zoo

1) II Cor. IV, 7. 2) Apoc. II, 4. 3) I Petr. V, 8. 4) Joas VIII, 44.

5) Matth. X, 36.

6) I Joas II, 15. 7) Ib. V, 19. 8) Sapient. II, 6 en volg.

spreken en doen zij, Beminde Geloovigen, die zich aan den wereldzin hebben overgegeven; en het is de H. Schrift zelve, die hen zoo afteekent. O hoe gevaarvol is het dan niet voor den zwakken mensch, te midden der ontelbare voorwerpen die zijne begeerlijkheid reeds prikkelen, hunne verleidelijke woorden te hooren, en hunne nog verleidelijkere voorbeelden te aanschouwen! Aan welke indrukken wordt het hart niet blootgesteld, wanneer het de werking van al die vervoerende aanlokselen door alle zintuigen tot zich laat doordringen, en ze straks in de eenzaamheid, door de verbeelding hervoortgebragt, op nieuw ontwaart! Ach, dat arme hart wordt verzwakt, begint te luisteren naar de inblazingen des duivels, voelt meer en meer den brand der eigene begeerlijkheid, en is weldra niet meer in staat, om aan den spot en de vervolgingen der wereldlingen wederstand te bieden.

Nog eens dan, Beminde Geloovigen, zeggen wij U met den H. Joannes: »Bemint de wereld niet, noch de dingen »die in de wereld zijn. Indien iemand de wereld bemint, »zoo is de liefde des Vaders niet in hem. Want alles wat in »de wereld is, dat is begeerlijkheid des vleesches, begeer»lijkheid der oogen en hoovaardij des levens, welke niet uit »den Vader, maar uit de wereld is" (9).

Gij hebt het voorzeker reeds opgemerkt, Beminde Geloovigen, dat, ware de begeerlijkheid niet in den mensch, de wereld zoo gevaarlijk niet zijn zoude, of liever dat dan de wereld geen wereld zou zijn. En daarin ligt eene der redenen, waarom als derde hoofdoorzaak der gevaren *het vleesch* genoemd wordt, door welk woord, in de stoffe die wij behandelen, die drievoudige begeerlijkheid wordt verstaan, van welke de H. Joannes in de zoo even aangehaalde woorden gesproken heeft. Van het vleesch in dien zin spreekt de Apostel Paulus, in zijnen brief aan de Romeinen (10), leerende dat *de wet Gods geestelijk, maar de mensch vleeschelijk is; dat ten gevolge daarvan de mensch, ofschoon het goede kennende en hoogschattende, niettemin het kwaad pleegt door de in hem wonende zonde*, dat is, door de booze begeerlijkheid; *dat de mensch, naar het inwendige*, naar zijn beter deel, *welgevallen heeft aan de wet, maar dat hij eene andere wet ziet in zijne leden, welke de wet zijns geestes tegenstreeft.* Gelijk nu de Apostel den vleeschelijken mensch, welken hij vervolgens schildert, tegenoverstelt aan de geestelijke wet, waardoor hij klaarblijkelijk de gansche wet verstaat: zoo beteekent ook *het vleesch*, beschouwd als hoofdoorzaak van de gevaren der ziel; de geheele begeerlijkheid zooals zij in den mensch is, *uit de zonde voortgekomen en tot de zonde neigende* (11). Zij is de naaste verleidster van den mensch, zoo vaak hij tot de zonde valt; zij is de inwendige bekoorster, die, hetzij door voorwerpen van buiten gaande gemaakt, hetzij door eigene booze aandrift, 's menschen wil aangrijpt, tot het kwaad prikkelt en helaas maar al te vaak wegsleept. Daarom zegt de Apostel Jacobus, van de bekoringen sprekende: »Ieder" (die bekoord wordt) wordt »bekoord, door zijne begeerlijkheid getrokken en verlokt. »Wanneer dan de begeerlijkheid ontvangen heeft, baart zij »de zonde, en de zonde, volbragt zijnde, baart den dood" (12) Zij, die in den mensch huizende begeerlijkheid, is het, welke hem tot alle zonden van hoovaardij aanspoort, van die monsterachtige hoovaardij af waardoor hij Gode gelijk wilde worden (13), tot die ijdelheid toe waarmede hij den lof van anderen zoekt, of ook slechts welbehagen in zich zelven heeft; zij is het, welke hem drijft, om de goederen dezer aarde, al wat aan het oog behaagd, ongeregelt na te jagen, en zich van den Mammon der ongeregtigheid meester te maken, welke den rijke in zijn overvloed met niet minder kommer vervult dan den arme in zijne behoefte, en beiden vaak tot onregtvaardigheid voert; welke het hart des rijken sluit bij de armoede van zijnen broeder, en in het hart des armen den nijd teelt tegen den rijken; zij is het, welke naar allerlei zingenot doet streven, van het verfijndste dat door hooge kunst wordt veroorzaakt, tot het grofste dat den mensch beneden het dier verlaagt: van haar toch komen *de brasserijen en dronkenschappen, de slaapkamers en ontuchtigheden* (14), van haar ook de verlaging der kunsten tot prikkels en kweeksters der wulpschheid.

Dat vleesch nu, Beminde Geloovigen, hetwelk niets anders is dan de drievoudige begeerlijkheid, dragen wij, zoolang wij in dit sterfelijk leven zijn, alom met ons rond, en wij kunnen, zonder eene geheel buitengewone genade Gods, van zijne bekoringen niet steeds bevrijd blijven. Overal en altijd bedreigt het ons met gevaar, in de eenzaamheid en in het gewoel, bij dag en bij nacht, onder den arbeid en onder de rust. Het is eene ziekelijkheid die, zoo wij niet onafgebroken op onze hoede zijn en onder Gods hoede blijven, ons ontwijfelbaar den dood zal veroorzaken. Doch — en dit vordert bijzonder uwe opmerkzaamheid — indien de begeerlijkheid op zich zelve reeds gevaarlijk is, hoezeer moet het gevaar dan niet stijgen, als zij aan den invloed en van de wereld en van den duivel, wordt blootgesteld? Wanneer iemand, die het nog onderdrukbare beginsel eener aanstekelijke ziekte reeds heeft, in plaats van de middelen ter onderdrukking te bezigen, zich onder de aangestokenen en gestorvenen begeeft, handelt hij dan niet vermetel? moet men dan niet met zekerheid verwachten, dat de ziekte bij hem uitbreken zal? moet dan zijn dood niet aan hem zelven geweten worden? En wat zal men dan van den Christen zeggen, die, in plaats van de altijd gevaarlijke begeerlijkheid, door de middelen, welke godsdienst en rede hem aan de hand geven, te onderdrukken, zich zonder noodzakelijkheid daar heen begeeft, en zich met zulke voorwerpen en voorstellingen bezig houdt, waar en waardoor het in hem wonende beginsel van bederf zich ontwikkelen moet? Van Hem moet men zeggen: *hij bemint het gevaar, en hij zal er in komen* (15).

Gij dan, Beminde Geloovigen, wacht U voor zulke roekeloosheid, vermijdt, zooveel gij kunt, al wat de booze begeerlijkheid prikkelt: tracht haar in U zelve ten onder te brengen en wapent U tot den strijd tegen haar opbruischen en tegen 'tgeen haar gaande kan maken. Hier past het woord van Christus tot zijne Apostelen: »Waakt, en bidt, opdat gij niet valt in de bekoring" 16). Waakt, weest op uwe hoede, tegen iedere beweging der booze begeerlijkheid, en bijgevolg, komt haar zoo veel mogelijk voor, en onderdrukt haar wanneer zij ontstaat. Zij moet voorgekomen worden door de versterving, en wij versterven haar door te doen en te ondergaan hetgeen haar tegenstaat, en door ons datgene te ontzeggen, hetwelk, ofschoon niet ongeoorloofd, evenwel aan het vleesch aangenaam is. De dagen die voor de deur staan, noodigen tot het wederaanvangen en tot het hooger opvoeren der versterving krachtig uit; want zij zijn dagen van voorbereiding tot het feest der opstanding van onzen Heer, Die, *gestorven voor onze zonden, voor onze regtvaardigmaking verrezen is* (17), en het is het verlangen der H. Kerk, dat al hare kinderen gedurende die dagen zich vooral toeleggen op het *kruisigen van hun vleesch met zijne ondeugden en begeerlijkheden* (18). Denkt evenwel niet, dat na deze dagen de oefening der versterving kan achtergelaten worden; zoolang de vijand in u leeft, moet de strijd worden volgehouden; zoo lang gij door voorwerpen omringd zijt, door welke zijne gevaarlijke kracht in beweging wordt gesteld, moet hij zooveel doenlijk buiten hun bereik gehouden worden.

En ten aanzien van dit laatste, Beminde Geloovigen, moeten wij bij U op de stipste waakzaamheid aandringen. Menigeen toch, die tot de wereldlingen, gelijk wij ze U geteekend hebben, niet wil behooren, die geen slaaf zijner driften, geen kind Belials wil worden, waagt zich aan vele dingen die er toe leiden. Niet bedenkende, dat zeldzaam iemand van de kinderen Gods tot de kinderen der menschen plotseling overgaat, maar dat de deugd langzaam ondermijnd, het hart langzaam bedorven, de geest langzaam verblind wordt, veroorloven velen zich dikwijls datgene, hetwelk nog geen groote misdaad is, maar waardoor zoodanige gesteltenis wordt veroorzaakt, die of bij eene heviger bekoring doet bezwijken, of bijna ongevoelig uit de reijen der dienaren Gods, tot die der bedorven wereldlingen doet overgaan. Zij hebben gepoogd te doen, wat Christus voor onmogelijk heeft verklaard (19) namelijk *twee heeren te dienen*, en het einde dier poging, zoo zij met Gods genade niet bij tijds afgebroken werd, is een rampzalig terugkeeren tot dengene, dien zij met zijne werken en pomperijen bij hun doopsel verzaakt hebben. Terwijl zij het tegenstrijdige pogen te vereenigen, geraken zij in den toestand dien de H. Agustinus beschrijft: (20) »Gij, o God," zegt hij, »zijt de over alles heer»schende waarheid. Ik evenwel, door mijne begeerigheid, »wilde U niet verliezen, maar ik wilde met U tevens de leu»gen bezitten... En aldus heb ik U verloren, dewijl Gij U »niet gewaardigd naast de leugen bezeten te worden." Ziet dan wel toe, Beminde Geloovigen, dat gij in uwen handel en wandel alle nabootsing van de wereld vermijdt; dat gij in uwe lektuur, in uwe vermaken, te huis of elders, geen wereldzin, geen gevaarlijke prikkeling van hartstogten toelaat; dat gij in uwe huishouding, in de opvoeding uwer kinderen, in uwe andere zorgen, alleen God en zijn heiligen wil tot rigtsnoer en drijfveer hebt; en, daar gij toch in de wereld, die vol is van de drievoudige begeerlijkheid, moet leven, zoo weest daarop bedacht, om, gelijk de Apostel zegt (21), *deze wereld te gebruiken als of gij ze niet gebruiktet, want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.*

En zoo Gij nu vraagt: hoe zal ik, bij mijne zwakheid en bij zoovele onvermijdbare bekoringen, dat woord des Apostels kunnen onderhouden? dan ontvangt Gij hetzelfde antwoord, dat de Apostel gaf op den uitroep: »o mij ongelukkige, wie zal mij van dit ligchaam des doods bevrijden!" namelijk: »de genade Gods door Jesus Christus onzen Heer" (22). Die genade, maar ook alleen zij, is krachtig genoeg, om U steeds te doen waken, zoo als het behoort, en om U in de onvermijdbare gevaren, en zelfs bij het onwillekeurig ontbranden der in U wonende begeerlijkheid, zoo te ondersteunen, dat gij overwint. Immers, wij mogen met denzelfden Apostel zeggen: »Ik vermag alles in Dengene, Die mij versterkt" (23) Doch, Beminde Geloovigen, Hij, door Wien alleen wij alles vermogen, wil dat wij Hem om hulp zullen smeeken. Jesus zeide immers niet slechts *waakt*, maar waakt *en bidt.* Indien Gij bidt gelijk het behoort, dan zal de genade Gods door Jesus Christus U rijkelijk toevloeijen, en U tegen de vijanden uwer ziel ondersteunen en beschermen. »Behoeft iemand wijsheid, zegt de Apostel Jacobus," »hij »vrage ze van God, die allen overvloedig geeft; doch — voegt »hij er bij — hij bidde in 't geloof, zonder te twijfelen; »want die twijfelt is gelijk aan de golf der zee die door den »wind bewogen en geslingerd wordt" (24)

Ik kan mij niet onthouden, van U ten slotte den raad mede te deelen, welken den H. Augustinus aan een voornaam man, te midden der wereld levende, weleer gegeven heeft 25). Nadat de H. Bisschop den man had aangenaamd om de begeerlijkheden, waardoor de wereld bemind wordt, te overwinnen, vervolgt hij aldus: »Misschien vraagt gij mij, hoe »ge, ingewikkeld in zoovele noodzakelijkheden dezer wereld, »dit doen zult. Bid krachtig en zeg tot God, zoo als in den »psalm staat: *red mij uit mijne nooden.* Want dán houden »die noodzakelijkheden op, wanneer die begeerlijkheden »overwonnen worden. Die u, en ons voor u, verhoord, en »u uit zoo vele en zoo groote gevaren des ligchaams.... gered »heeft, die zal u ook verhooren, opdat gij de inwendige en »onzigtbare vijanden, dat is de begeerlijkheden, op eene on»zigtbare en geestelijke wijze overwint, en zóó deze wereld »gebruikt, als of gij ze niet gebruiktet.... De goederen dezer »wereld worden aan goeden en aan kwaden gegeven, en aan »goeden en kwaden weêr ontnomen. Maar het heil der ziel »met de heerlijke onsterfelijkheid des ligchaams, de deugd »der geregtigheid en de overwinning over de vijandige begeer»lijkheden, de glorie en de eer en de vrede in de eeuwig»heid worden niet dán aan de goeden gegeven. Deze goederen »alzoo moet gij beminnen, deze begeeren, deze op alle moge»lijke wijzen najagen. Tot het verkrijgen en bezitten van »deze, geef aalmoezen, stort gebeden, oefen het vasten, »zooveel gij zonder schade uws ligchaams kunt. Maar die »aardsche goederen, hoevele gij er ook hebben moogt, bemin »ze niet. Maak er zulk gebruik van, dat gij er veel goed mede »doet, maar óm hen, nimmer eenig kwaad. Want al deze »goederen vergaan; maar de goede werken, door goede men»schen verrigt, zullen niet vergaan."

Zietdaar, Beminde Geloovigen, waartoe ik met den H. Augustinus U aanmaan, onder bijvoeging voor diegenen uwer, welke, in plaats van uit aardsche goederen aalmoezen te kunnen geven, die moeten ontvangen, dat zij moeten trachten met Gods genade geestelijkerwijze rijk te zijn, opdat zij door hunne voorbede bij God geestelijke aalmoezen kunnen geven; want ook hierop is het gezegde van den H. Kerkleeraar toepasselijk: goede werken, door goede menschen verrigt, zullen niet vergaan.

Wij willen bij deze gelegenheid niet nalaten uwe gebeden wederom te vragen voor de H. Kerk en haar zigtbaar Opperhoofd; voor Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning en Hoogst Deszelfs Huis; voor al uwe Overheden, zoo geestelijke, als wereldlijke, en inzonderheid voor Ons, die eenmaal van uwe zielen rekenschap zullen moeten geven.

Eindelijk, Beminde Geloovigen, Wij maken u bekend dat Wij, krachtens de Ons van de Apostolischen Stoel verstrekte volmagten, heden wederom dezelfde dispensatien in de kerkelijke wetten van onthouding verleenen, welke Wij verleden jaar verleend hebben, en dat Wij daarvoor ook dezelfde voorwaarden stellen, zullende de Eerw. Heeren Pastoors de bedoelde vergunningen afkondigen.

En zal deze, in alle kerken van ons Bisdom, op den Zondag *Quinquagesima*, op de gebruikelijke wijze, afgekondigd worden.

Gegeven te *Sassenheim*, den 26 Januarij 1856.

† FRANCISCUS JACOBUS,
Bisschop van Haarlem.

Men schrijft ons uit Utrecht:

»Het verblijf van ZDH. Mgr. Samhiri, Patriarch van Antiochië, binnen Utrecht, is te merkwaardig geweest, dan dat ik u niet eenige bijzonderheden dienaangaande zou mededeelen.

»Maandag, den 13n arriveerde de doorluchtige prelaat per middag spoortrein en werd aan het stations-gebouw verwelkomd door den E.W. pastoor der Augustijnenkerk, bij wien Z.D.H.W. voor eene dagen zijnen intrek wilde nemen. Dien avond celebreerde Z.D.H.W. een solemneel Lof in de Willibrords kerk; 's daags daarna celebreerde Z.D.H.W. pontificaliter in de Kathedraal of St.-Catharina-kerk en 's avonds celebreerde Z.D.H.W. een solemneel Lof in de kerk der EE. WW. PP. Dominikanen. 's Woensdags daaraanvolgende pontificeerde Z.D.H.W. in de kerk der EE. WW. PP. Augustijnen. Hier had men voor den gevierden Kerkvoogd een prachtigen troon in oosterschen stijl opgerigt, en was de toevloed der geloovigen niet minder dan in vorige kerken, bovenmate groot. Geen wonder dan ook, dat de kollekte, bij die gelegenheid gehouden, alle verwachting overtrof; zelfs den armste zag men zijn schamel penningske op de schaal leggen, en was men verheugd den doorluchtigen martelaar en belijder, die, gelijk de gewijde redenaar, bij die gelegenheid, zoo welsprekend zeide, met diezelfde handen, die voor J. C. de boeijen hadden gedragen, aalmoezen kwam opzamelen, een bewijs te kunnen geven hoe het hart ook van den nederlandschen Katholiek, en met name ook die van het aloude bisschoppelijke Utrecht, warm klopt voor de behoefte van den verwijderden geloofsgenoot. In het lijden toch — dit ziet men ook hier wederom bevestigd — wordt men meedoogend, en als men zelf heeft gevoeld wat het zegt, in het dierbaarste wat men heeft, verdrukt te worden, dan gevoelt men des te meer

---

9) I Joan. II, 15 en volg. 10) Rom. VII, 14 en volg. 11) Conc. Trid. Sess. V, *de pecc. orig.* 12) Jacob. I, 14, 15. 13) Gen. III, 5. 14) Rom. XIII, 13.

15) Eccli. III, 27. 16) Matth. XXVI, 41. 17) Rom. IV, 25. 18) Galat. V, 24. 19) Matth. VI, 24. 20) Belijden. B. XI, 44. 21) I Cor. VII, 31. 22) Rom. VII, 24, 25. 23) Philipp. IV, 13.

24) Jacob. I, 6. (25 Ad Bonif. com. ep. LXX.

[illegible]pathie voor die andere ledematen van J. C., die met [illegible] lijden. 's Avonds van dien schoonen dag celebreerde Z.D.H.W. plegtiglijk het lof in de kerk van den H. Mar[illegible]s, achter de Twijstraat.

»Gedurende het verblijf van Z.D.H.W. den Patriarch steeg de geestdrift en de belangstelling der Katholieken, ja zelfs van vele Protestanten, bij iederen dag. Aandoenlijk was het te zien, hoe allen om strijd zich beijverden zijnen zegen te ontvangen, en niet zonder aandoening heeft men verscheidene Protestanten aan de voeten van den eerbiedwaardigen Kerkvoogd zien liggen, om met zijnen dierbaren zegen tevens eenig aandenken uit zijne handen te ontvangen. Vooral was het een treffend schouwspel, den achtbaren prelaat de lieve kleinen te zien omhelzen en zegenen; ook de armste was van dat geluk niet verstoken, en niet dan met de grootste inspanning was men in staat, in de pastorij der EE. WW. PP. Augustijnen, den al te grooten toevloed van menschen van allerlei stand en godsdienst te keeren, die om strijd den Belijder van J. C. de handen kwamen kussen. De goede pastoor dier gemeente had besloten aan niemand hoegenaamd dat geluk te ontzeggen, maar hoe was zulks mogelijk bij zulk een toevloed van duizenden?

»'s Woensdags avonds bragt een aanzienlijk aantal dilettanten en leden van het koor der Augustijnen-kerk eene [illegible]. Zigtbaar getroffen hoorde Z.D.H.W. ook dit nieuwe blijk van liefde, dat tevens zoo meesterlijk werd te uitvoer gebragt aan, en gaf ieder der aanwezigen zijnen herderlijken zegen met eene medaille ter gedachtenis aan Hoogstdeszelfs verblijf in ons midden.

»Misschien heb ik reeds eenige regelen te veel voor de beperkte ruimte van uw geacht dagblad geschreven, doch voorzeker te weinig, om naar waarde al het schoone en aandoenlijke te schetsen, dat het verblijf van Mgr. Samhiri alhier kenschetste. Zelfs de arme weeskinderen, oude mannen en vrouwen, die Z. D. H., in zijne ware liefde, reeds den eersten dag bezocht en zegende, bragten hunne schamele aalmoes op het altaar der liefde voor den belijder van Jezus Christus.

»Een schouwspel, dat onbeschrijfelijk aandoenlijk was, bood het vertrek van Z. D. H. W. aan: Honderden lagen op de straat rondom het rijtuig geknield, dat den Prelaat naar het station moest brengen. Aldaar aangekomen, verliet de aandrang der geloovigen, die steeds toenam, den omtrek van de wachtkamer niet, en toen Z. D. H. ook deze verliet, om Utrecht voor altijd te verlaten, vielen allen eenparig op de knieën, en ontvingen met ontbloote hoofden, den herderlijken zegen van den dierbaren Kerkvoogd, die zijne handen uit het rijtuig, nog lang zegenend uitstrekte over de menigte, die zich een groot eind langs den spoorweg had gerangschikt.

»Zoodanig was het onvergetelijk bezoek van Z. D. H. W. Mgr. Samhiri, binnen Utrechts grijze veste, en ook dit heeft wederom op de levendigste en nadrukkelijkste wijze bevestigd, dat het geloof der Katholieken alhier, welke pogingen men ook heeft aangewend en nog aanwendt, om het uit te dooven, levendiger dan elders, alhier bloeit en leeft."

Naar men verneemt zullen de miliciens der ligting van 1855, welke bij de verschillende korpsen van het leger zijn ingedeeld, en die zich thans met groot verlof bevinden tegen 1 April aanstaande worden opgeroepen om bij de korpsen, waartoe zij behooren, in werkelijke dienst te worden gesteld, ten einde in den wapenhandel geoefend te worden. (*'s Grav. Nieuwsb.*)

Sedert eenige dagen ontvangen eenige nederlandsche exposanten, wier voorwerpen op de algemeene tentoonstelling eervol zijn vermeld, brieven uit Parijs met aanbieding om hun eene bronzen medalje met hunnen naam er op, te bezorgen, mits franco overmakende *vijf en twintig gulden*. Dit is waarschijnlijk niets dan eene *mystificatie*. Eene bronzen medalje is te Parijs welligt voor eenige weinige franken te bekomen, maar het bezit van zoodanige medalje maakt nog niet dat iemand met eene medalje is bekroond. Men wachte zich alzoo voor schade. (*H.*)

Wij vernemen [illegible] *Brabanter*, dat Z. Exc. de heer Borret, staatsraad kommissaris des konings in ons gewest, binnen kort, als zoodanig zal aftreden; de juiste dag der aftreding is echter nog niet bepaald, of liever nog niet bekend.

'S GRAVENHAGE, 4 Februarij. In de rezidentie bevindt zich eene kommissie uit de direktie van den holl. belgischen spoorweg, aan wier hoofd zich bevindt de heer de Brouwer van Hoogendorp, lid van de volksvertegenwoordiging te Brussel, ten einde de belangen dier onderneming bij het nederl. gouvernement te bevorderen.

— Ten gevolge van de daling der graanprijzen, is het maximum van den prijs van het brood verminderd als volgt: het tarwebrood voor beide de broodsoorten met één cent, het roggebrood mede met één cent en alzoo gebragt: het gebuild tarwebrood op 37 cents, het gedeeltelijk gebuild en ongebuild tarwebrood op 31 cents en het roggebrood op 16 cents het nederl. pond. Door deze vermindering van het maximum, die ten voordeele komt van de spaarkas ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, heeft die inrigting thans nog uit te keeren voor de beide eerstgemelde broodsoorten 6 cents en voor laatstgemeld 14; blijvende de prijs voor de ingezetenen onveranderd.

— Den 25 dezer zal voor den Hoogen Raad (Kamer van Strafzaken) in eersten aanleg behandeld worden de zaak van den heer de Lom de Berg. Het openbaar ministerie zal worden waargenomen door den advokaat-generaal den heer Mr. A. Deketh en als verdediger voor den beklaagde zal optreden de akvokaat de heer Mr. W. Winters.

— Den 28 Februarij a. s. zal voor den Hoogen Raad in kassatie behandeld worden de zaken van de roomsch-katholieke priesters van Moorsel en Bierstraten. Het openbaar ministerie zal daarbij worden waargenomen door den advokaat-generaal, den heer Mr. Gregory en voor de geestelijken zal optreden de heer Mr. L. Metman.

AMERSFOORT, 2 Febr. Hij, wien het mogt gelukken de eensgezindheid en de harmonie, die onder de Katholieken heerscht, te doen plaats maken voor de verdeeldheid der Protestanten, hij zou den gewissen ondergang van Rome bewerkstelligen. Dit begrijpt ook de *Amersfoortsche Courant*, die bij elke gelegenheid haar nijd en afgunst toont over den band, die, vooral te Amersfoort, de Katholieken zamen bindt. Zoo is onder anderen, na elke uitvoering, welke het gezelschap *In liefde bloeijende* te Amersfoort gaf, een afkeurend schrijven in genoemd blaadje gevolgd. Niet dat wij het minste belang stellen in de beoordeeling van dat vuile krantje, want wie slechts gedeeltelijk bekend is met deszelfs direkteur zal met ons den neus optrekken; dus genoeg daarover.

Dezer dagen gaf genoemd gezelschap, bestaande uitsluitend uit r. k. jonge lieden uit den burgerstand alhier eene voorstelling van *Griffo de Saliër*, treurspel in 5 bedrijven door Hofdijk, gevolgd door *Twee dagen bij mijn Oom.*

De voldoening welke de algemeene goedkeuring des auditoriums bij de uitvoerders te weeg bragt, wordt vermeerderd door het zoete denkbeeld, van aan de kas der Vereeniging van den H. Vincentius circa *f* 800 te hebben bezorgd, zijnde de opbrengst der voordragt. Ziet wat de Katholieke eensgezindheid te Amersfoort vermag!

ASSEN, 3 Febr. Gisteren werd voor de arrond-regtbank alhier de zaak behandeld van den heer Mr. J. A. W. Gratama, die door den heer J. F. Zijlker, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, vervolgd wordt, wegens een artikel, voorkomende in twee nommers der *Provinciale Drentsche en Asser Courant,* van de maand Nov. ll., waarvan de heer Gratama verantwoordelijk redacteur en uitgever is. De heer Zijlker was als getuige verschenen, doch voor den bekl. wenschte de Hr. Mr. J. Oosting bij volmagt te ageren. Dit werd door het O. M. bestreden. Na repliek en dupliek heeft de regtbank het verzoek niet toegestaan, zoodat de zaak verder bij verstek werd behandeld. Vervolgens nam het O. M., bij monde van den substituut-officier, den heer Mr. W. L. Schiffer het woord en trachtte kortelijk aan te toonen, dat in een publiek dagblad laster was gepleegd, zoodat hij voor den bekl. requireerde eene gevangenisstraf van hoogsten 6 en niet minder dan 5 maanden, eene geldboete van *f* 25 tot *f* 1000 en in de kosten. De gehoorzaal was met een talrijk publiek bezet. De uitspraak zal Woensdag e. k. plaats hebben. (*H.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 5 Febr. H. M. de Koningin heeft gisteren het besluit onderteekend, waarbij een nieuw ordeteeken van verdienste voor de land- en zeemagt wordt ingesteld; er zal slechts ééne klasse zijn, die voor alle rangen dezelfde zal wezen. De eerste uitdeeling der dekoratie zal plaats hebben ter belooning van uitstekende verrigtingen in het Oosten.

STOKHOLM, 3 Februarij. De kamerheer Bjornstierna is naar Londen vertrokken, om de Serafijnen-orde aan Prins Albert over te brengen. Volgens gerucht zal onze gezant te Weenen, de Heer Manderström, naar Parijs gaan, te vervanging aldaar van den Heer Löwenhjelm.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Febr. De Indus heeft berigten uit Konstantinopel aangebragt, loopende tot 24 Jan. Zij melden, dat de vredelievende berigten in geheel Turkije de grootste verwondering hebben gebaard. De circassische deputatie was naar Trebisonde teruggekeerd. De Baschi-Bouzouks hadden te Schumla ongeregeldheden gepleegd, en de generaal Stirley was derwaarts vertrokken om die krachtdadig te beteugelen.

De berigten uit de Krim liepen tot 19 Jan. Zij melden alleen, dat de heer Lebœuf van Kinburn was teruggekeerd, dat de vredelievende vooruitzigten aldaar nog onbekend waren en de onderzeesche telegraaflijn gebroken was.

De heer Bourrée, de fransche gezant in Perzië, stond op goeden voet met den Shah van Perzië en trachtte de bestaande geschillen uit den weg te ruimen.

— Men spreekt van een eigenhandigen brief dien Keizer Napoleon aan den Keizer van Oostenrijk geschreven zou hebben. Daarin moet de verzekering uitgedrukt zijn, dat het vijfde punt der vredes-voorwaarden niet zou uitgelegd worden in *prokureurs- of winkeliersgeest.*

— Te Napels blijft de staat van zaken nog altijd dezelfde. Men had op eene amnestie gehoopt, doch daarvan schijnt niets te komen. Inmiddels gaat de politie weder met hare gewone gestrengheid te werk en al de vertoogen van den franschen gezant tegen het verbod van uitvoer van granen, blijven zonder vrucht.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Febr. De *Times* verwacht elken dag de terugroeping van den noord-amerikaanschen gezant te Londen, den heer Buchanan; alsmede de tijding van het vertrek des engelschen gezants te Washington, den heer Crampton.

Het desbetreffende artikel van den *Times* is in een oorlogzuchtigen geest vervat, hoewel het blad betreurt dat er mogelijkheid tot oorlog bestaat.

Lord Clarendon zal zich den 15n of 16n dezer naar Parijs begeven.

— Men geeft de namen der gevolmagtigden op het vredes-kongres aldus op:

Voor Engeland, de HH. Clarendon en Cowley.
» Frankrijk, » Walewski en de Bourqueney.
» Oostenrijk, » van Buol en Hübner.
» Turkije, » Aali-Pacha en Mehemed-Djemil-Bey.
» Sardinië, » d'Azeglio.
» Rusland, » Orloff en Brunow.

Van Pruissen was geen sprake.

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 5e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 18271 *f* 5000, N°. 458, 9715 en 7547 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Februarij.

OVERLEDEN (30 Jan.): G. Mulder, 61½ j. - C. J. Borleffs, 49 jaren.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		2 FEBR. 4½ u.	gebl.	4 FEBR. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	6[illegible]½	63 7/16	á 63 9/16	63½
Dito Dito	3	75½	75⅝	75½	
Dito Dito	4	93 3/16	93⅛	93¼	93 3/16
O. I. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½		91⅝	91½	
Handel-Maatschappij	4½		130		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	52¼	52	52⅛	
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 15/16	23⅞	24	23 15/16
Nieuwe	3	43¼	43	43⅛	43
Binnenlandsche	3	38⅝	38⅛	38 7/16	38⅛
Cert. Coup. Sp. Com.		5 1/16	5	5 1/16	
Amortisable Schuld		6⅝	6 9/16		
Portugal, te Londen	3	43 11/16	43 11/16	43⅞	43⅝
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	101¾	101⅝	101½	101½
Dito A°. 1828—1829	5	100¾	100¾	100⅞	
Negot. 1831 en 1833	5	88½			
Nieuwe Engelsche	4½	92½	92⅝		
Negot. 1840	4	80⅞	80½		
Dito *Stieglitz*	4	79½	79¼	79½	79½
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5		80		
Inschr. op 't Grootboek	6	62⅝	62½		
Dito Certifikaten	6		63⅛		
Polen, Obligatiën	4		75½		
Aandeelen 1835		148½	149½		
Oostenrijk, Metalliek	5	77¼	76⅝	[illegible]	76⅞
Dito Nationale	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	78½
Dito 1847	[illegible]	[illegible]	[illegible]	39⅝	[illegible]
Dito 1851 en 1852	2½	39 11/16	39½	39¾	39 9/16
Dito Nieuwe	5	84	83½	84	83⅞
Dito 1854	5	84	83½	84	83⅞
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250		*f*	375		
Nieuwe dito 1854		302	300	302	
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5	104⅝			
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5		100⅝		
Brazilië	5	98⅜	98	98⅛	98⅜
Dito 1843	5	97¼	96⅞		
Mexiko, te Londen £ 100	3	20⅜	20 5/16	20 5/16	
Dito Onbepaalde	3	20 5/16	20	20 5/16	20
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	19⅞	19¾		
Dito Uitgestelde	1	7 5/16	7⅛		7⅜
Ecuador			3⅛		
Venezuela, te Londen	4½	27½	27⅝	[illegible]	
Dito Uitgestelde	1½	12½			
Grieken, Bl. à £ 100	5	5 15/16	5½	[illegible]	

N. 5 pCt. Stieglitz 89⅝, ¼, ⅜; O. 5 pCt. id. 88⅞, 89; Ecuador onb. 3¼; Gren. onb. 19¾; Grieken onb. 5¾, 15/16; Ven. onb. 27; Credit A. *f* 173, 180, 174; Thes. 103½.

Bij vrij levendigen handel waren zoo wel onze binnen- als buitenlandsche fondsen na eene neiging tot achteruitgang nagenoeg als gisteren; naar 5 pCt. Stieglitz 1855 was levendige vraag.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m.	*f* 39
»	zigt	» 56½	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1,77
»	zigt	» 55½	Weenen	6 w.	» 32½
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 241	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 34⅞
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35¼
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,70
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam	»	» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 56; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 96½; Spanje 1—3 pc. 23⅝; Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. 87¾; Oostenrijk Metall. 5 pc. 84¼; id. Nat. 5 pc. 83½.

PARIJS, 4 Febr. Fransche 4½ pc. 96.60; 3 pc. 72.95; 3 pc. Spanje 37⅝; id. 1½ pc. 23½; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 86½.

LONDEN, 4 Febr. Consols 90⅞. 3 pc. Spanje buitenl. 42; 1½ pc. dito 23⅝; Comité-Bewijzen 5; Passive 6. 5 pc. Rusl. 104; 4½ pc. dito 92½; 4 pc. Holl. 95½; 2½ pc. id. 64⅞; 5 pc. Sardinië 82½; Brazilië 100½; 4½ pc. Peru 79½; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 20½; 3 pc. Mexiko 20⅝; Turkije —; 4 pc. Portugal 44; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 4 Febr. Met. 5 pc. 85; id. 4½ pc. 75; Bank-Aktien 1060; Wissel op Londen 10.25, Amst. —; Parijs 124½; Goud 12; Zilver 8¼; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 4 Febr. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104.

HAMBURG, 4 Febr. Spanje 3 pc. 36½; id. 1 pc. 22¾; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 4 Febr. 5 pc. Met. 80½; 1 pc. Spanje binnenl. 24; id. 3 pc. 38⅞; Wissel op Londen 3/m. 118⅞; Parijs 93⅝; Weenen 112½; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 27,75	a —	Pruissische	*f* 34⅝	a —
Napelsche	- 26,60	,, —	Spaansche	- 2,38	,, —
Div. in £St.	- 11,72½	,, —	Hamb. Russ.	- 34	,, —
Eng. Russen	- 11,72½	,, —	Russ. in Z. R.	- 36 5/16	,, —
Fransche	- 55½	,, —	,, Pap. ,,	- 10 5/16	,, —
Belgische	- 55¾	,, —	Pools. in Fl.	- 27	,, —

Nat. Met. *f* 29.82½. Spanje Buitenl. *f* 11.70. Portug. *f* 11.72½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a 9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pCts. Russische Certificaten, in zilver, 3de serie, van hunne administratie, verschenen 1/13 Nov. 1855, van heden af zullen betaald worden ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 21,21.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Februarij.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 129 ℔ witb. Poolsche *f* 625, 627.

Inlandsche Rogge ruim prijshoudend, buitenl. lager afgegeven, 120 ℔ Donau *f* 325; 117 ℔ n. Inl. *f* 300 levering; 118 ℔ dito *f* 313 aanzijnde.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend; 144/2 ℔ Amersf. *f* 260.

Koolzaad, Oost-Vriesch 82 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 98; Sept. en Oct. 73 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 50; Vliegend *f* 49, 8½, 8; 1e Mei ek. *f* 48, 7¾; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 40½ £. *Lijnolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 38; 4°. Maart *f* 36¼; April *f* 36, Mei *f* 36½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 46½. Vliegend *f* 45.

ROTTERDAM, 4 Febr. Tarwe. Puike jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. *f* 480, 488; Middelsoort dito *f* 465, *f* 473; puike Nieuwe dito *f* 420, 435; Middelsoort dito *f* 398, *f* 413; Zomer dito *f* 360, 390. — 161/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 515. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 294, 309; dito Noordbrabandsche *f* 285, 293. — 141/2 ℔ Stockholmer *f* 375. — Garst. N. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 189, 204; dito Zomer *f* 168, 183. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 123, 132; dito ed dito Voeder *f* 102, 114; Ligte dito *f* 84, 93. — Boekweit. Noordbrabandsche op 142/2 ℔ *f* 260, 262, 264, 265; Amersfoortsche en Geldersche *f* 265. — Boonen. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 204, 240; Duiveboonen *f* 240, 248; Walchersche Witte *f* 390, 398; Zeeuwsche Witte *f* 328, 330; Walchersche Bruine *f* 330; 338; Zeeuwsche Bruine *f* 285, 300. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 300, 308; Zeeuwsche dito *f* 240, 270; dito dito groote *f* 285, 315; dito Witte *f* 240, *f* 270; Zeeuwsche Graauwe *f* 270, 300; Geldersche dito *f* 300, *f* 350. — Koolzaad weder 2 £ en Zomer dito circa 4 £ lager te rekenen. — Inlandsch Zaai-Lijnzaad 10 Cents lager. Prima kwaliteit noteren wij tot 110 Stuivers per Dordsch Achtendeel. — Inlandsch Hennepzaad tot *f* 310 geveild. — Bruin Mosterdzaad *f* 35, 36, Geel dito *f* 20, 21 per Mud. — Raapkoeken *f* 115, 120. Lijnkoeken *f* 140, 165 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Rogge. 147/2 ℔ gedroogde Rostocker *f* 372; 146/2 ℔ Geldersche *f* 303; 144/2 ℔ Engelsche *f* 290; 150/2 ℔ dito *f* 310; 152/2 ℔ dito *f* 337½.

SCHIEDAM, 4 Febr. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ gedr. Rostock. *f* 372 6/w. — Moutwijn *f* 19,25; Jenever *f* 24,75; Amst. Proef *f* 26,—, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

LONDEN, 2 Febr. *Ruwe Suiker* met beperkten handel en met verkoopers tot de verlaagde prijzen; de voorraad vermeerdert terwijl er weinig wordt afgeleverd. De markt zal deze week overvloedig voorzien worden. *Geraffineerde d°* met weinig omgang en toenemenden voorraad, bruine Lompen 50 s. 6 d. per cwt.

Koffij. Native Ceylon gevraagd, de prijzen prijzen zijn vast a 51 s. a 53 s. 6 d. voor goed tot fijn ord. Plantation volle gesouteneerd met veel koopers, de beste soorten het meest gezocht. Mocha vast.

Talk met flaauwe markt zonder kooplust. St.-Petegsburg in loco 58 s. 6 d., op Maart en April 54 s. 6 d.

St.-PETERSBURG, 14/26 Jan. *Talk* met veel omzet, vele duizend vaten zijn op Aug. a R 139 a 140 verhandeld, doch thans is men flaauwer gestemd en a R. 138 aangeboden. In loco R 145.

Hennip. Gereinigde op Julij à R 24½ te bekomen, half-gereinigde in loco R 18 a 19.

AVIGNON, 30 Jan. *Meekrap* geanimeerd. Rosé gaarne met fr. 40 en paluds met fr. 45 betaald; doch schaarsch en hooger gehouden.

GENUA, 28 Jan. Behalve *Huiden* zijn alle artikelen in eene lustelooze stemming, *Koffij* alleen fraai Portorico wegens de zeldzaamheid gesoutineerd.

Suiker met weinig handel, moeijelijk gesoutineerd. De afdoeningen waren 10 fusten geraff. merk VZ a fcs. 47.05. 2% Disc. 20 fust. fcs. 42.05 met 4% Dicc. 61 fusten Koai N°. 2 a fcs. 47.05 en 100 fusten Antw. merk FVL a fcs. 47.05.

Granen kalm. Olijfolie stil, Canee met 86 betaald.

Indigo in faveur. 1 kw. kursah bedong fcs. 15.50 en 3 cer. Geratimala 14.50. *Katoen* onveranderd. Suratte a 55 a 60 fcs. gedaan. *Koers* op Amst. 60 d. 213¼; op Londen 90 d. 25.04.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Febr. Grim, Amphitrite, Batavia.

HELVOET, 4 Febr. Giezen, Koning Willem II, en Fokkens, Generaal de Stuers, beide Batavia, l. v. Brouwershaven.

AKYAB, 4 Dec. Hoffman, Nieuw Lekkerland, Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Febr. De Weerd, Hermina, Batavia. — 4 Febr. Rap, Ardjoeno, Soerabaya.

HELVOET, 3 Febr. Van Boven, St. George de la Mina, Kust van Guinea.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Februarij in lading naar:

Dusseldorp & Neus T. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 9.
Ludwighaven & Manheim H. Stempel, Mehemet Ali.
Mainz B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.
Urdingen & Ruhort J. D. Keuter, Jonge Arend.

Rijnhoogte ARNHEM 2 Febr. 4 el 15 duim.
KEULEN 3 » 12 vt. 10 »

PRIJZEN DER PERCEELEN.

Geveild op Maandag 28 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Achterhuis en Erve, N. Z. Voorburgwal, G 210; *f* 7150, *f* 25; Opgehouden. — 2. Huis en Erve, Binnen-Wieringerstraat, TT 315; *f* 3800, *f* 50, Dito. — 3. Huis, Achterhuis en Erve, Oude Schans, O 106; *f* 13400; Dito. — 4. Pakhuis en Erve, achter Perceel N°. 3, O 21; *f* 4400, Dito. — 5. Huis, Tuin en Erve, Hazenstraat, GG 186; *f* 1225, H. Heije. — 6. Huis en Erve, Hazenstraat, naast Perceel N°. 5, GG 185; *f* 1975, *f* 80, A. Brinkman. — 7. Dito, Elandsgracht, GG 205; *f* 2575, *f* 20, H. Heije. — 8. Twee Huizen en Erven, Oude Looijerstraat, in den Speelmansgang, GG 554 en 555; *f* 1450, P. D. Eubink, Jr.

Advertentiën.

(1760) Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, MARIA VOGEL, geliefde echtgenoote van
C. G. J. ERFTEMEIJER.

AMSTERDAM, 4 Februarij 1856.

Familie, vrienden en bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

(1751) Heden overleed alhier in den ouderdom van zeventig jaren, na voorzien te zijn geweest van de laatste H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, Mejufvrouw ANNA MARIA KOCK, Weduwe wijlen den Heer JACOBUS VAN GINKEL. Een langzaam verval van krachten maakte aan haar voor nog zoo velen dierbaar leven een einde.

ZUTPHEN, 2 Feb. 1856.

Rheumatieke Lijders kunnen genezen worden.

Dit behoeft men niet meer te betwijfelen, zoo de ondergeteekende in staat werd gesteld, om met zoodanige Lijders te kunnen spreken, hij zou hen bijna de verzekering durven geven van hunne herstelling, anders geene belooning. Lijders die op verren afstand wonen, kunnen gratis een berigt bekomen, waaruit men zien kan of er hoop tot herstel bestaat. Wie hij ook zij, die de waarheid mogt betwijfelen, kan zich persoonlijk bij hem vervoegen om met een groot getal zoodanige herstelde lijders te spreken, in de nabijheid zijner woonplaats. Men hoeft de onkosten ook niet te vrezen, door elkander zijn de kosten niet meer dan tien guldens.

Ook te bekomen een bijna onfeilbaar middel voor Rheumatieke Zinkens in het hoofd. De laatstgemelde worden gemeenlijk met een fleschje Olie, ter waarde van *f* 1.40 geholpen. Voor de ledematen buiten het hoofd worden geene fleschjes Olie minder verzonden dan van *f* 2.75. Brieven en gelden *franco.*

PS. Geen Podegra of Zenuwjicht kan door dit middel genezen worden.

Hs. BERNTZEN.

NIEUWVEEN bij ALPHEN, (Zuid-Holland). (1743)

Houders van *Aandeelen* in de *Geldleeningen*, aangegaan in de jaren 1847, 1848 en 1850, ten behoeve der **Vereeniging tot Weldadigheid** (van den Allerheiligsten Verlosser), te Amsterdam, worden, in hun belang, bij deze opgeroepen, schriftelijke opgave van de Nommers en het bedrag hunner stukken in te zenden aan het Bestuur der genoemde VEREENIGING, in het St.-Pius-Gestight, Kerkstraat bij de Spiegelstraat, en wel vóór den 15den dezer maand Februarij.

Namens het Bestuur der VEREENIGING voorn.

Den 2 Februarij 1856.

J. W. CRAMER,
Sekretaris.

(1753)

In de Gemeente *Geldrop*, provincie Noord-Brabant, is de plaats van **Genees-, Heel- en Verloskundige** vacant; aan deze betrekking is verbonden eene jaarwedde uit de Gemeentes-kas, groot *f* 100., en *f* 200., voor het leveren van Medicijnen, behalve vrijdom van Gemeentebelastingen.

Buitendien bestaat er in deze gemeente een algemeen Ziekenfonds, waarvan gedurende het ruim achtjarig bestaan minstens *f* 240., 's jaars door den vroegeren Geneeskundigen is genoten geworden.

Solicitanten tot deze betrekking worden verzocht met overlegging der bewijzen van bevoegdheid en goed gedrag zich te adresseren, hetzij met *franco* brieven of in persoon aan den Burgemeester dezer Gemeente.

Geldrop, den 31 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders van Geldrop,
KNAAPEN.
De Secretaris,
J. H. REILLIJ.

(1752)

(1759) Ter Boekhandel van B. LENFRING, Haarlemmerdijk in den Olijfberg te Amsterdam, ziet heden het licht en is bij alle *soliede* Kath. Boekhandelaren op aanvrage in verschillende banden verkrijgbaar, een *bijzonder* in de H. Vaste zeer geschikt werk, getiteld:

Twee en Veertig Kruisweg-Oefeningen, of de Ziel vereenigd met Jesus op den Kruisweg, met eene Geestelijke Associatie, door den Eerw. Pater F. VOGELS, van de orde der Eerw. PP. Redemptoristen, gevolgd door onderscheidene Oefeningen, Gebeden, Litaniën etc. etc., waaronder zulke oefeningen, welke tot heden het licht nog niet zagen; een en ander een boek uitmakende van 828 pagina's op *goed papier* met zeer *duidelijke* letter is de prijs in heel ledaren band net en *sterk* gebonden slechts 80 Cts.

De Geestelijke Associatie is ook afzonderlijk verkrijgbaar ads 10 Cts.

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken brief leeren schrijven?

»**Aan den stijl herkent men den man**,” zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts *een Gulden*, en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Het is op as uitgeven en bij H. C. A. CAMPAGNE te TIEL, en verder in alle Boekwinkels te bekomen. (1745)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.